

PRAKTISCH GEDRAGSTHERAPIE VOOR DE HOND

www.licg.nl
over houden van huisdieren

Als uw hond zich niet gedraagt zoals u zou willen en daarbij regelmatig overlast veroorzaakt voor uzelf, voor anderen of als de hond er zelf onder lijdt, noemen we dit een gedragsprobleem. Probleemgedrag is vaak gedrag dat voor de hond zelf heel natuurlijk is, maar dat niet past in ons dagelijks leven en daardoor moeilijkheden oplevert.

Voorbeelden van gedragsproblemen bij honden zijn uitvallen naar vreemde mensen, vechten met andere honden, niet alleen thuis kunnen blijven, tot bloedens toe op de eigen poten bijten of onzindelijkheid. Aan dit soort problemen kunt u vaak iets doen met de hulp van een hondengedragstherapeut, ook wel kynologisch gedragstherapeut genoemd (kynologie = leer van de hond).

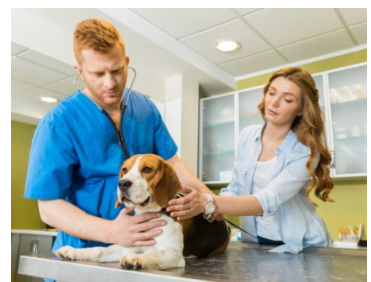
Wat is een hondengedragstherapeut?

Een gediplomeerde hondengedragstherapeut is iemand die veel kennis heeft over honden en hun gedrag en over hoe dieren leren. Hij of zij weet welke therapiemethoden er kunnen worden ingezet om bepaalde problemen op te lossen. Een goede gedragstherapeut heeft hiervoor een speciale opleiding gedaan om zich de benodigde kennis eigen te maken en heeft daar onder begeleiding voldoende praktijkervaring opgedaan.

Lastig voor u als klant is dat er in Nederland geen erkende titel 'hondengedragstherapeut' bestaat. Iedereen mag zich hondengedragstherapeut noemen, zonder de daarvoor benodigde kennis en ervaring te hebben. U zult dus zelf moeten opletten of de therapeut die u in wilt huren wel een gedegen opleiding heeft gedaan. Er is in ons land een aantal instellingen waar men een degelijke opleiding tot hondengedragstherapeut kan volgen: DogVision (valt sinds 27 augustus 2025 onder het Aeres Training Centre), Martin Gaus Academie / Edupet en Annorlunda. Voorheen gaf ook O&O een opleiding tot hondengedragstherapeut en had Aeres Training Centre Barneveld (vroeger CDB Barneveld) een eigen opleiding.

Eerst naar de dierenarts

Voor u met uw hond naar een gedragstherapeut gaat, is het in veel gevallen zinvol dat de hond eerst door de dierenarts wordt onderzocht. Gedragsproblemen kunnen veroorzaakt worden door bijvoorbeeld pijn, ziekte of een andere lichamelijke aandoening. Het is dan ook nodig om dit eerst te onderzoeken en, als er iets gevonden wordt, te behandelen.

Is uw hond gezond, dan is er waarschijnlijk sprake van een gedragsprobleem. Daarvoor kunt u de hulp van een gediplomeerde hondengedragstherapeut inroepen. Uw dierenarts kan u ook doorverwijzen naar de gedragskliniek van de faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht. Meer informatie vindt u op de website van de faculteit, diergeneeskunde.nl. Eventueel kunt u ook naar een veterinaire gedragsspecialist. De veterinaire gedragsspecialist is een dierenarts die na de opleiding tot dierenarts nog een specialisatie heeft gevolgd over dierengedrag. Er is in Nederland momenteel helaas geen officiële veterinaire gedragsspecialist in de praktijk werkzaam. Eventueel kunt u wel naar veterinaire gedragsspecialisten in omliggende landen zoeken via <https://www.ebvs.eu/specialists> (zoek op Behavioural Medicine).

Het probleemgedrag analyseren

Voordat een gedragstherapeut u advies kan geven, zal hij of zij eerst moeten bepalen hoe het probleemgedrag van uw hond eruitziet, wat voor signalen de hond hierbij geeft en in welke situaties het optreedt. Daarom zult u meestal een aantal vragen krijgen over allerlei dingen in het leven van de hond, zoals dagpatroon, voeding en hoe hij zich in diverse omstandigheden gedraagt.

Op die manier kan de gedragstherapeut zich een beeld vormen van wat er aan de hand is. Hij of zij zal de hond, en indien mogelijk het gedrag, ook in het echt willen observeren voor er een diagnose kan worden gegeven. Een professioneel advies geven via telefoon of internet is dan ook niet mogelijk omdat er dan geen gedegen analyse plaatsvindt. Uiteraard zijn er soms kleine problemen die met een paar aanwijzingen al een stuk kunnen verbeteren, maar bij de meeste gedragsproblemen is het nodig het gedrag ook door de therapeut zelf te laten beoordelen.

De gedragstherapeut komt dan ook vaak bij u thuis. Zo kan hij of zij meteen zien hoe de leefomgeving van de hond eruitziet en wat eventuele mogelijkheden en beperkingen zijn voor de therapie. Sommige therapeuten hebben een praktijkruimte waar u met de hond wordt uitgenodigd. Voor probleemgedrag dat in een specifieke omgeving optreedt kan het praktisch zijn om juist daar een afspraak te maken.

Soms zal de gedragstherapeut ook een aantal gedragstesten doen om goed te kunnen analyseren wat de hond precies doet, wat de directe aanleiding is tot het probleemgedrag en wat er mogelijk is met therapie. Natuurlijk moet hierbij altijd rekening worden gehouden met ieders veiligheid. Het is ook mogelijk dat de therapeut u vraagt een video-opname van het gedrag te maken. Daar is vaak veel informatie uit te halen.

Bent u nog niet met de hond bij de dierenarts geweest dan kan een onderdeel van de probleemanalyse zijn dat u alsnog wordt doorverwezen voor een medische controle van uw hond. Gedragsproblemen kunnen een medische oorzaak hebben, het is dan ook belangrijk om dit eerst uit te sluiten.

De therapie

Als de therapeut heeft vastgesteld wat de oorzaak van het probleem is, waardoor het gedrag wordt uitgelokt en onder welke omstandigheden het optreedt, kan hij of zij een indicatie geven over de therapie: is gedragstherapie mogelijk, wat houdt de therapie in en hoe lang gaat het ongeveer duren.

Bij gedragstherapie bent u als eigenaar degene die de therapie gaat uitvoeren. De gedragstherapeut zal u stap voor stap uitleggen hoe u met de hond kunt gaan trainen. Vaak houdt dit in dat u zelf ook een aantal dingen in uw gedrag ten opzichte van de hond zult moeten aanpassen. Door uw eigen gedrag te veranderen, kunt u het gedrag van uw hond sturen. Voor sommige problemen is het nodig om een heel trainingsschema te volgen. Dan zal de gedragstherapeut nog een aantal keer langskomen of met u afspreken op een trainingsplaats.

In sommige gevallen kan de gedragstherapeut aangeven dat de therapie ondersteund zou kunnen worden door medicatie. In dat geval moet de hond onderzocht worden door de dierenarts als dit

nog niet gedaan is. Vervolgens kan de dierenarts bepalen of en welke medicatie geschikt is, of uw hond doorverwijzen naar een veterinaire gedragsspecialist als hij zelf niet voldoende kennis heeft op dit gebied.

Verandering kost tijd en energie!

Als u gedragstherapie gaat doen met uw hond, moet u er rekening mee houden dat dit tijd en energie kost. Gedrag veranderen is niet gemakkelijk, zeker niet als dit gedrag gestuurd wordt door emoties of wanneer het al lange tijd geleden is ontstaan. Gedrag dat voor uw hond regelmatig succes heeft opgeleverd is vaak hardnekkig. Maar als het lukt om het ongewenste gedrag van uw hond om te zetten in ander, wél passend gedrag, dan heeft u daar de rest van het hondenleven plezier van en kan het veel narigheid en frustratie schelen.

Uw eigen inzet is een belangrijke factor in het slagen van de therapie. Daarom is het belangrijk dat u de therapie ook echt ziet zitten en dat u goed begrijpt wat de bedoeling is. Is er iets niet helemaal duidelijk, vraag dan om meer uitleg, want therapiemethodes kunnen behoorlijk ingewikkeld zijn. Voelt u zich ergens niet prettig bij of heeft u vragen, geef dit dan aan bij de gedragstherapeut, wellicht zijn er andere manieren om het doel te bereiken waar u zich wel goed bij voelt.

Is therapie altijd mogelijk?

Het is mogelijk dat de gedragstherapeut u afraadt om aan therapie te beginnen, bijvoorbeeld in verband met de veiligheid van u en uw gezin of omdat de kans van slagen minimaal lijkt door omstandigheden of de aard van het probleem. U kunt dan het advies krijgen om de hond te herplaatsen of in uiterste gevallen om de hond te laten inslapen. Natuurlijk is dit een moeilijke keuze voor u als eigenaar. Een goede gedragstherapeut zal dergelijke adviezen echter nooit zomaar geven, het is dus raadzaam om hier goed over na te denken en de risico's te overwegen. Het kan verstandig zijn om, voordat u een beslissing neemt, een tweede gedragstherapeut of de veterinaire gedragsspecialist te raadplegen voor een 'second opinion'.

Hoe vindt u een goede hondengedragstherapeut?

Als u op zoek gaat naar een gediplomeerde hondengedragstherapeut is er een aantal mogelijkheden. In alle gevallen is het belangrijk dat u zelf oplet of de gebruikte methodes en manier van werken u bevallen en of de therapeut bij u en uw hond past.

Beroepsorganisaties

Nederlandse Vereniging van Gedragstherapeuten voor Honden NVGH (<http://nvgh.nl>)

De NVGH is een beroepsvereniging voor gediplomeerde hondengedragstherapeuten. Momenteel kunnen mensen met een diploma van de opleiding Gedragstherapie bij Honden van DogVision (voorheen DogVision/Van Hall), de opleiding Kynologisch Gedragstherapeut van de Martin Gaus Academie/Edupet, de opleiding van Annorlunda en die van het Sparsholt College (Hampshire, VK) zich hierbij aansluiten.

Daarnaast kunnen er afgestudeerden aangesloten zijn van de voorheen ook erkende opleidingen van de universiteit van Southampton (PG Dip Companion Animal Behaviour Counselling), Katholieke Hogeschool St. Lieven (Postgraduaat Toegepast Diergedrag), de Postgraduaat opleiding Toegepast Diergedrag van Odisee (België) en de Toscanzahoeve en afgestudeerden van de voormalige O&O opleiding gedragstherapie.

De vereniging controleert of leden zich regelmatig bijscholen en dus op de hoogte blijven van de nieuwste ontwikkelingen. Zij dienen zich te houden aan een gedragscode en er is een klachtenregeling. Alle leden zijn te vinden op hun website.

Stichting Dierbaar / Certipet (www.dierbaar.nl / www.certipet.org)

Certipet is een organisatie die in 2011 is opgericht met als doel om professionele diergedragstherapeuten herkenbaar te maken. Certipet werkt met een accreditatiesysteem: wie zich als gedragstherapeut wil aanmelden, moet aan diverse eisen voldoen met betrekking tot kennis, bijscholing, aantal behandelde dieren per jaar en aantal uur per week dat men als gedragstherapeut werkzaam is. Vanaf 1 september 2021 is Certipet ondergebracht bij het Dierbaar dierenwelzijnskeurmerk. Aangesloten therapeuten vindt u op hun website.

Stichting Platform van Professionele Diergedragsdeskundigen SPPD (www.sppd.nl)

Hondengedragstherapeuten kunnen zich hierbij dit platform laten aanmelden door hun beroepsorganisatie als zij aan de eisen van de SPPD voldoen. De eisen hebben betrekking op de opleiding en ervaring van de therapeut. Adressen van aangesloten gedragstherapeuten vindt u op de website.

Via de opleidingen

Op <https://dogvision.nl> vindt u een netwerkkaart met contactgegevens van bij DogVision opgeleide gedragstherapeuten voor honden.

Op <https://keurmerk.edupet.nl> (waar de Martin Gaus opleiding is ondergebracht) vindt u gedragstherapeuten die zijn aangesloten bij hun Dierenwelzijnkeurmerk.

Op <https://annorlundacampus.nl> vindt u een lijst van bij hen afgestudeerde gedragstherapeuten.

Op <https://www.aerestrainingcentre.nl/registers> vindt u een register van bij hen afgestudeerde gedragstherapeuten.

Via de dierenarts

Ook via uw dierenarts kunt u vaak een ervaren gedragstherapeut vinden. Controleer wel altijd zelf nog of de therapeut daadwerkelijk gediplomeerd is. In ernstige gevallen, of als er een medische achtergrond vermoed wordt, kan uw dierenarts u verwijzen naar de gedragskliniek van de faculteit Diergeneeskunde in Utrecht of naar een veterinair gedragsspecialist.

Zelf zoeken

Via het internet of uw telefoongids kunt u nog veel meer hondengedragstherapeuten vinden. Controleer wel zelf of het een gediplomeerd gedragstherapeut betreft. Soms bieden bijvoorbeeld hondeninstructeurs ook gedragstherapie aan zonder dat ze daarin opgeleid zijn. Omdat u zelf niet kunt controleren of hun diagnose klopt en of de voorgestelde therapie wel geschikt is, kunt u beter afgaan op een diploma van bovengenoemde opleidingen.

Ook belangrijk is of een therapeut zich heeft bijgeschoold, want de kennis over hondengedrag is de laatste decennia ontzettend toegenomen en de therapiemethodes zijn veranderd. Methodes die vroeger veel gebruikt werden, zijn intussen achterhaald. Moderne hondengedragstherapeuten zullen kiezen voor hondvriendelijke methodes waarbij geen gebruik gemaakt wordt van straffen en waarbij de hond geen pijn wordt gedaan. Als u dit niet uit een website of folder kunt nagaan, vraag het dan na bij de betreffende gedragstherapeut.

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: augustus 2026

©LICG

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl